

Секція 2

Сидор Г. В.

канд. екон. наук, доцент кафедри

фундаментальних та спеціальних дисциплін

Чортківського навчально-наукового інституту підприємництва і бізнесу

Тернопільського національного економічного університету

Андрусів У. Я.

канд. екон. наук, доцент кафедри

теорії економіки та управління

Івано-Франківського національного технічного університету

нафти і газу

Давидовська Г. І.

старший викладач кафедри

фундаментальних та спеціальних дисциплін

Чортківського навчально-наукового інституту підприємництва і бізнесу

Тернопільського національного економічного університету

ІННОВАЦІЇ У ДІЯЛЬНОСТІ БАНКУ

Банківська система України упродовж останніх років переживає одну з найглибших криз за роки незалежності. На нашу думку, причиною цього було посилення регулятивних вимог до банківських установ, зменшення фінансових посередників, які переважно виконували фіктивні операції з метою обслуговування інтересів пов'язаного бізнесу акціонерів та упровадження ризик-орієнтованого нагляду. Окрім зазначених внутрішніх факторів, що негативно впливають на діяльність банків, є й зовнішні, зокрема воєнні дії на сході України, анексія Криму.

Впровадження інновацій у банківську діяльність, на наш погляд, має стати основним стратегічним напрямом розвитку ринку банківських послуг в Україні. Для ефективного функціонування банку і його конкурентоспроможності на ринку фінансових послуг банківські інновації мають бути життєво необхідними. Загалом інноваційність є важливим «двигуном» розвитку банківської сфери, оскільки визначає та окреслює подальші стратегічні напрями діяльності банківських установ.

Згідно зі статистичними даними, за станом на кінець 2015 р. в Україні функціонувало 117 банків, на кінець 2016 р. – 96, а за станом на аналогічну дату в 2017 р. – 93 банки. З різних причин банкротами стали чимало вітчизняних банків (табл. 1).

Таблиця 1

Кількість банків на ринку банківських послуг України

Показник	Період		
	на кінець 2015 р.	на кінець 2016 р.	на кінець 2017 р.
Платоспроможні банки	117	96	93
- виведено	-30	-21	-3
державні	7	6	6
- виведено	0	-1	-1
іноземні	25	25	25

- виведено	0	0	0
приватні	85	65	62
- виведено	-30	-20	-3
неплатоспроможні банки	3	4	7

Джерело: [2]

Дані табл. 1 дають змогу зробити висновок про кількісне зменшення банківських установ України. Така ситуація склалася внаслідок реалізації програми реформ, спрямованих на оздоровлення банківської системи. Національний банк України як єдиний державний регулятор був не в змозі провести ефективну політику управління, внаслідок чого банки втратили довіру українців, що негативно позначилося на діяльності цих установ.

Результати проведеного дослідження дають підстави стверджувати, що запровадження сучасної концепції маркетингу має стати ефективним механізмом вирішення банківських проблем. В основу такої концепції мають бути покладені інноваційні підходи в організації відносин «клієнт-банк», а не традиційні форми просування банківських продуктів і послуг.

В умовах сьогодення основні інноваційні напрями роботи українських банків такі:

- мобільний банкінг та Інтернет і суттєве розширення банківських операцій доступних через ці системи;
- безкарткові розрахунки, які здійснюються через мобільний телефон;
- активізація присутності в соціальних мережах;
- доступність автоматизованих відділень та терміналів для самообслуговування клієнтів;
- послуга електронної решти, суть якої полягає у тому, що залишок коштів слугує для поповнення мобільного телефону клієнта.

Встановлено, що появі кожного інноваційного продукту передують зацікавленість, попит та потреба ним скористатися клієнтом.

З'ясовано, що в результаті збільшення доступу населення до мережі Інтернет банки активно за рахунок інтернет-банкінгу почали впроваджувати дистанційне обслуговування клієнтів, що дає можливість зменшити витрати на утримання персоналу, а також надавати клієнтам цілодобовий доступ до певного переліку банківських послуг. У майбутньому частка послуг, що надаватимуться через мережу Інтернет, буде стрімко збільшуватися.

Своїми інноваціями відомий ПАТ КБ «Приватбанк». Ще на початку 2000-х рр., після запуску системи Приват24 (2001 р.) він став у світі одним із перших банків, що почав використовувати одноразові SMS-паролі. На початку 2014 р. команда ПАТ КБ «Приватбанку» презентувала перший у світі безконтактний Android-банкомат, що дає змогу зняти гроші, використовуючи замість клавіатури смартфон або Google Glass.

У другій половині 2017 р. НБУ поставив перед собою ціль перевести більшу частину паперової роботи, яка властива банкам, у безпаперовий вигляд. Постанова Правління НБУ № 78 «Про затвердження Положення про застосування електронного підпису в банківській системі України», яка набула чинності 17.08.2017 р., надала українським банкам можливість перейти зі своїми клієнтами на електронний документообіг. Постанова № 106 «Про затвердження змін до

деяких нормативно-правових актів Національного банку України» від 20.10.2017 р. передбачає, що клієнти, які вже мають відкритий рахунок в банку, тобто мають сформовану справу з юридичного оформлення рахунку, мають право на відкриття наступних рахунків у цьому ж банку без особистої присутності, шляхом подання документів в електронному вигляді.

Потрібно, щоби банківська інновація була максимально корисною для клієнта й економічно доцільною для банку. У розвитку банківських інновацій серед основних трендів доцільно виокремити тісний взаємозв'язок банку з клієнтом.

Проведене дослідження дало змогу зробити такий висновок, що незважаючи на складну економічну ситуацію, саме банківські інновації у вигляді цікавих технічних новинок мають слугувати тим інструментом, який забезпечить подальший дієвий розвиток банківського сектору. Вчасне впровадження інноваційних рішень стане елементом конкурентної боротьби на ринку банківських послуг та сприятиме довготривалим відносинам банку з клієнтською базою.

Література:

1. Козьменко С. М. Маркетинг банківських інновацій / С. М. Козьменко, Т. А. Васильєва, С. В. Леонов // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2011. – № 1. – С. 13–28.

2. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http // www.bank.gov.ua](http://www.bank.gov.ua)

3. «Про затвердження змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України» Постанова № 106 від 20.10.2017 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0132500-17>

4. «Про затвердження Положення про застосування електронного підпису в банківській системі України» Постанова Правління НБУ № 78 від 17.08.2017 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0078500-17>